

ITINERARIS ROMANS: LA PART ALTA DE TARRAGONA

SOLUCIONARI DELS TREBALLS DE CAMP

ITINERARI IV

Tercera edició: setembre de 2023.

Segona edició: juny de 2022.

Primera edició: setembre 2009.

Autors i autores: Montserrat Cebrián Sabat, Marc Gili Gasol, Marta Panadès Manresa i Laia Torrealba i Gas.

Fotografies: Camp d'Aprenentatge de la ciutat de Tarragona.

Il·lustracions: Hugo Prades i Camp d'Aprenentatge de la ciutat de Tarragona.

Icones dels símbols realitzades per [Freepik](https://www.flaticon.com) de www.flaticon.com

Icona d'avertència de circulació de cotxes: realitzades per [Smashicons](https://www.smashicons.com) de www.flaticon.com

QR generats amb QR Code Generator: <https://es.qr-code-generator.com/>

Disseny i maquetació: Marc Gili Gasol i Laia Torrealba i Gas.

Edita: Camp d'Aprenentatge de la ciutat de Tarragona.

Dipòsit legal: Pendent.

ISBN: Pendent.

Pàgina 7

Observem la imatge següent en la qual veiem la maqueta que reconstrueix com podia ser la ciutat de Tàrraco al segle II i marquem-hi tot el perímetre de la muralla.

Pàgina 7 i 8

Primer de tot, hem de saber per a què serveix una muralla. Una muralla tenia diferents funcions. Utilitzem la imaginació i pensem en diferents usos que podia tenir en l'antiguitat. Seleccionem les que creiem que són vàlides.

X	Protegir la ciutat dels atacs.
	Impressionar els turistes.
	Protegir la ciutat dels atacs de feres.

X	Presumir del poder de l'emperador.
X	Controlar l'entrada de persones i mercaderies a la ciutat.
	Evitar epidèmies.

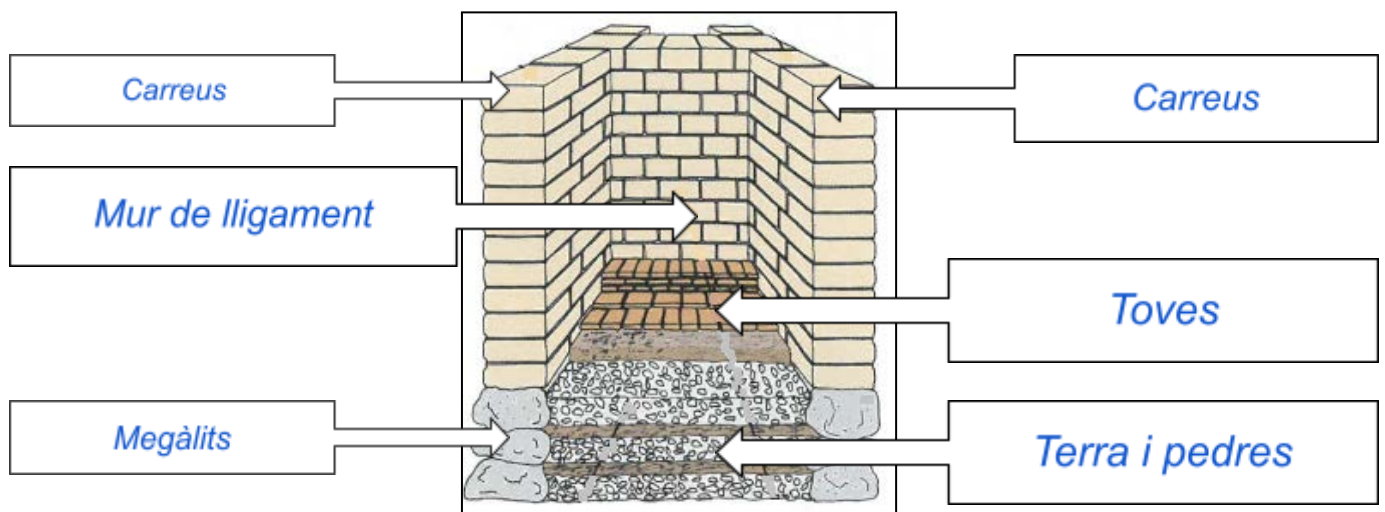
Observem la imatge següent i ens fixem en el detall marcat amb el cercle vermell, és el lloc on ens trobem. Doncs bé, en aquesta imatge podem veure el fragment de muralla d'uns 1.100 metres que es conserva en l'actualitat. És bona part del camí que farem avui. Assenyalau aquest fragment de muralla amb un altre color a la fotografia de la maqueta de la pàgina anterior.

A la imatge anterior s'assenyala amb un cercle verd.

Pàgina 9

Assenyalem els materials explicats al quadre informatiu a la fotografia anterior i a l'esquema reproduït tot seguit:

Pàgina 10

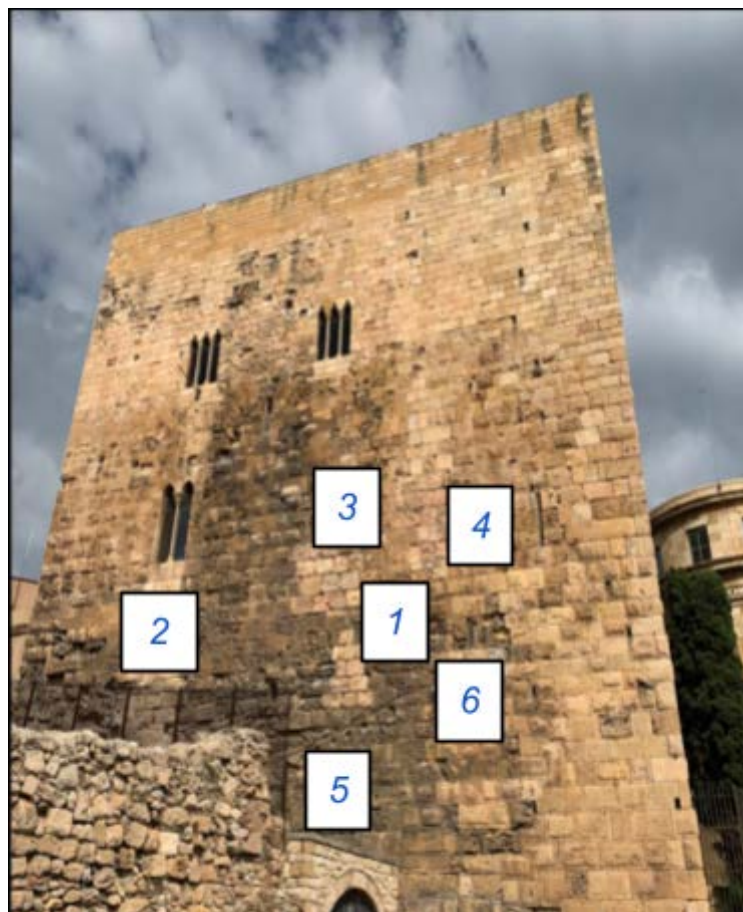
Marquem a la fotografia següent l'espai per on transitarien els legionaris romans i cap a on mirarien per controlar l'arribada dels enemics de Roma.

Pàgina 11 i 12

Localitzeu en quina part de l'edifici es troben les fotografies de diferents marques de canvi, les podrem indicar a la fotografia de la **Torre del Pretori** que trobarem a la pàgina següent.

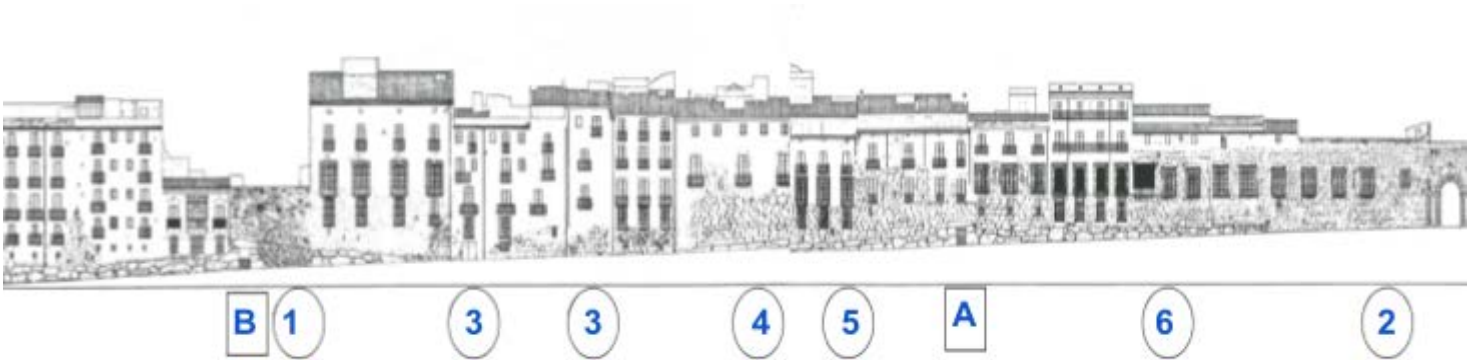
Pàgina 13 i 14

Marquem-hi els canvis que hi observem, fruit del pas del temps.

Col·loquem, sobre el segment del mur que li correspongui, el sistema utilitzat. Mitjançant els números identificatius, a mesura que anem avançant i que ens anem trobant cada tipus.

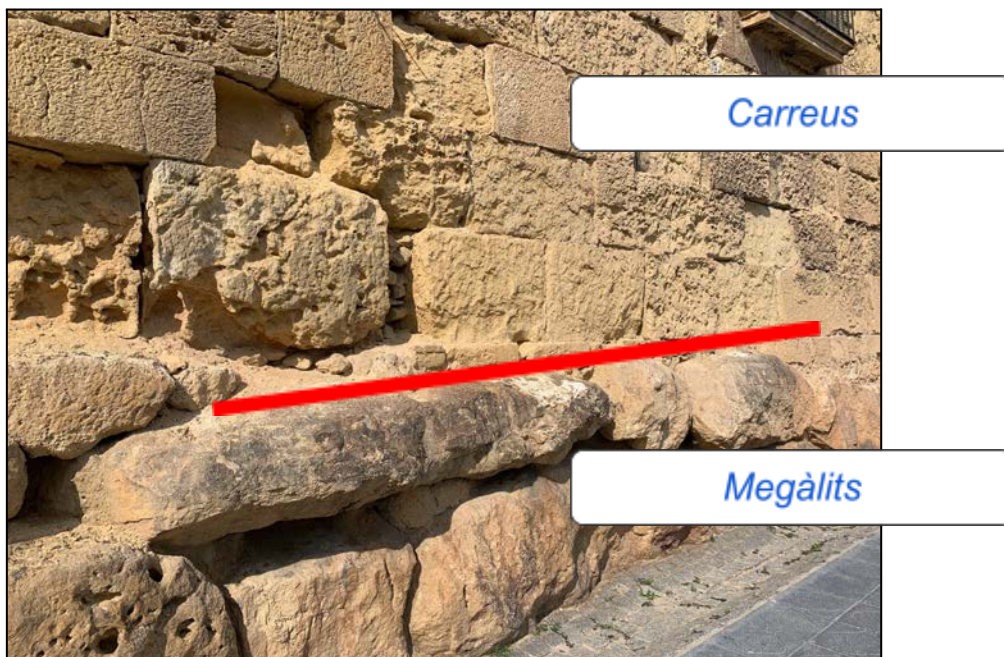
Quin sistema és el més adequat? Argumenta la resposta

No hi ha un sistema més adequat que un altre, simplement que hi ha hagut estils de restauració diferents al llarg del temps. En l'actualitat la tònica en una restauració d'un espai històric és fer que la restauració o reconstrucció es noti respecte a la construcció real.

Pàgina 15

Completem els requadres, afegint-hi els noms correctes.

Al mateix temps, ens trobarem dues portelles; és a dir, dues portes d'accés de vianants a la ciutat.

Pàgina 16

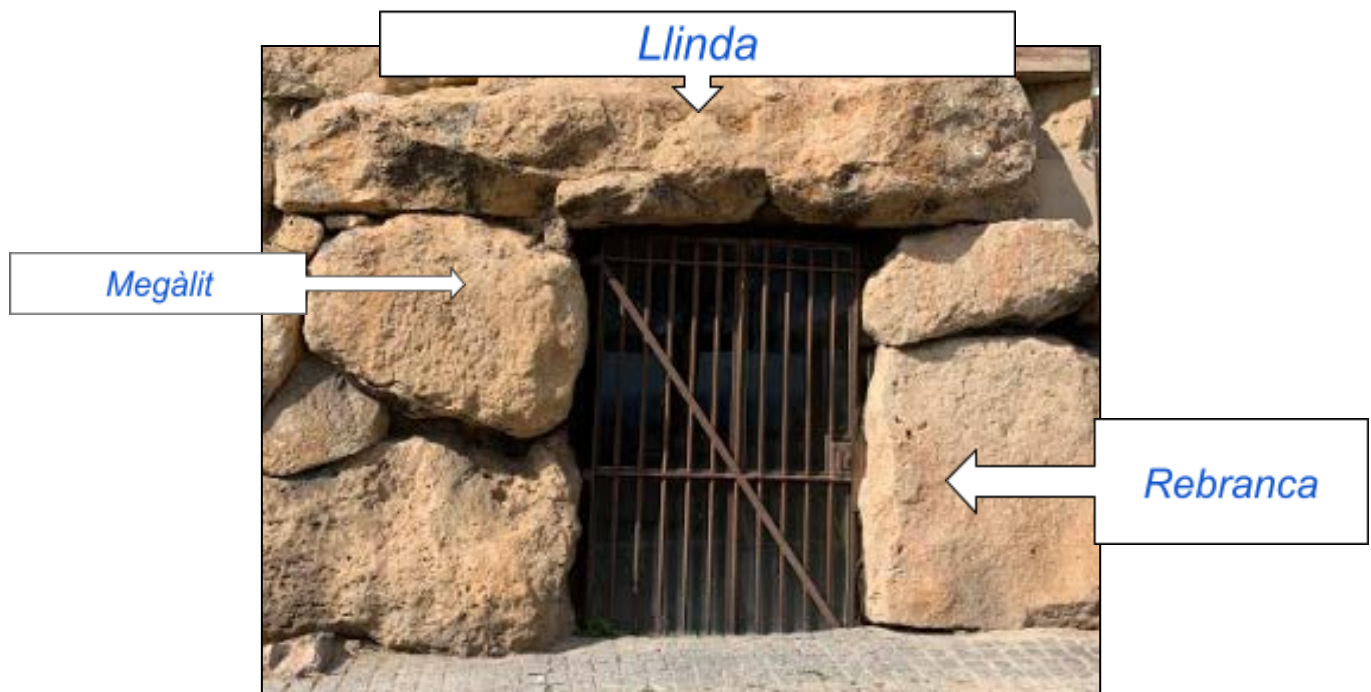

Marquem-les també als dibuixos de les pàgines 13 i 14.

La solució es troba els quadres de text del dibuix dels edificis, a la pàgina anterior.

Identifiqueu les diferents parts de la portella.

Pàgina 17

Mesureu el megàlit més gran de la portella B amb pes (peus romans). Un pes feia 29,57 cm, com que la llargària d'un foli A4 és de 29,7 cm, pots utilitzar-lo com a referència.

El nombre de peus dependrà de la mida de peu de l'alumnat que mesuri el megàlit. Els han d'anotar a la primera part i llavors multiplicar-los pels 29,57 cm que feia un pes romà. A continuació, cal convertir els centímetres a metres i omplir els espais de la segona oració.

Pàgina 18

Completem la fotografia següent, la qual s'ha deteriorat i no ens permet veure-la amb claredat. Refeu les parts esborrades.

A quina banda de la porta es troba?

Dreta

Esquerra

Es va fer l'any 1737.

Pàgina 20

Per a què podria servir aquesta rampa que pujava a la muralla?

	Perquè els tarragonins poguessin veure les vistes
	Per observar les estrelles.
X	Per pujar catapultes i soldats i defensar la ciutat.

	Per acabar de construir la muralla
	Per pujar a la muralla i poder passejar
X	Per poder vigilar qui s'apropava a la ciutat.

Argumenta la resposta.

Normalment, les muralles a l'Edat Antiga tenen una funció eminentment defensiva però també eren símbols de poder en èpoques de pau.

Si anem cap a la dreta, veurem que la muralla s'ha trencat i ara podem travessar-la, així podem observar com era de dins, comprovar la seva amplada, la dels murs i la del farciment central. Mesurem amb peus que mesurava cada part (**murs i farciment central**).

Activitat de solució múltiple: hi ha tantes respostes com alumnes, ja que el tamany de peu pot variar entre aquests i aquestes.

Pàgina 21

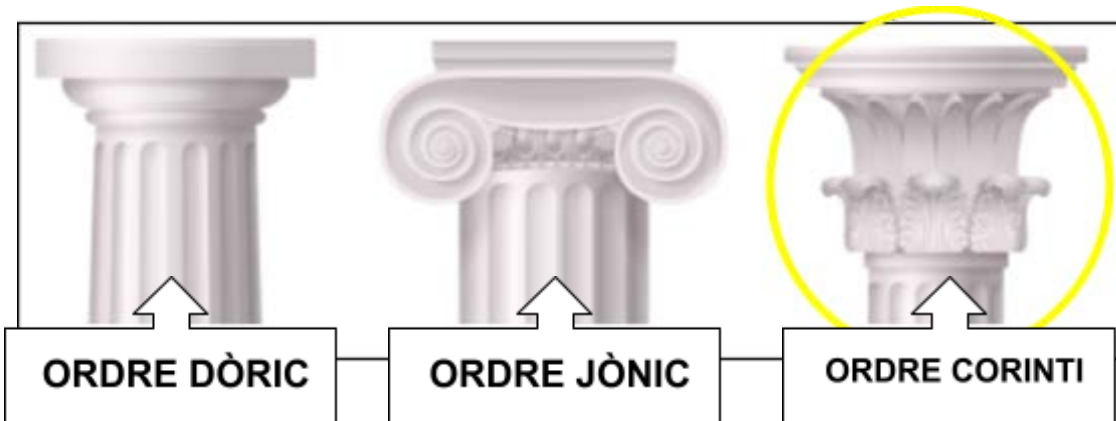
Observeu aquestes restes que es troben al mig de la Plaça. A quin espai podien formar part?

A la Plaça de Representació. L'alumnat hauria de deduir que són restes del mur de l'edifici administratiu.

Pàgina 22

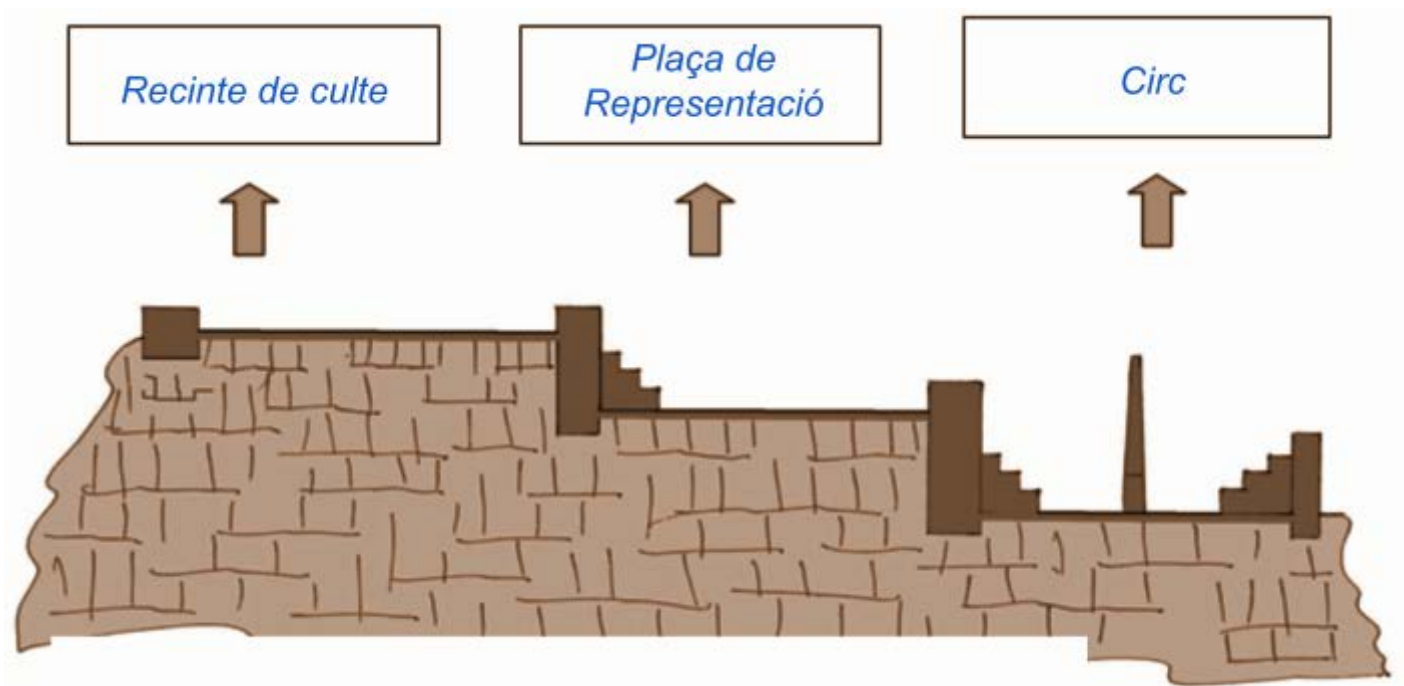
Identifiquem quin tipus de capítell van emprar en la construcció d'aquest edifici tardoromà.

[Vector de templo griego creado por macrovector - www.freepik.es](https://www.freepik.es/vectores/templo-griego)

I de nou, tornem a ser davant l'**Ajuntament de Tarragona**. Penseu en el recorregut fet i escriviu a cada requadre en blanc quin creieu que és el nom de la zona indicada: **Circ**, **Recinte de Culte (Temple d'August)** i **Plaça de Representació**. Si fes falta revisem les nostres anotacions al quadern.

QÜESTIONS FINALS

Per acabar, ens proposem reflexionar sobre l'activitat mitjançant les següents qüestions:

En aquesta activitat hi ha múltiples respostes, algunes d'elles es troben citades a cada qüestió.

1. Què hem fet? *Hem fet un joc en grups per la Part Alta de Tarragona on hem buscat restes romanes.*

2. Què hem après avui amb aquesta activitat?

- *Qui a la Part Alta de Tarragona hi conviuen restes històriques i els ciutadans que hi treballen i/o viuen.*
- *Que en aquesta zona de la ciutat, s'hi ubicaven edificis de grans dimensions en l'Època Romana.*
- *Que podem descobrir part de la història de la ciutat cercant els tresors que s'amaguen en els carrers, façanes i edificis, és a dir, dins el teixit urbà de la Part Alta.*

3. Ens han sorgit noves qüestions? Anotem quines:

- *La gent que viu a aquesta zona té les restes al mig de les habitacions?*
- *Per què es deixen passar cotxes per aquesta zona? Si no ho fessin s'embrutarien menys els edificis i, per tant, les restes.*
- *Si algú que viu dins d'un d'aquests edificis troba una joia romana, se la pot quedar?*

4. Si haguéssim de seguir escrivint les següents frases, com continuarien?

- *A la Part Alta de Tarragona hi podeu trobar d'Època Romana: **columnes, escultures, escrits (epigrafia), les restes de la muralla i el circ romà de Tàrraco...** junt amb botigues i blocs de pisos on hi viu la gent avui dia.*
- *Cuidar, conservar i divulgar el patrimoni romà de Tarragona és important perquè **tots i totes poguem conèixer el que hi havia en el passat a la ciutat. A més de poder gaudir de veure en directe restes de la colònia que han perdurat més de 2000 anys de la història de la humanitat. També ajudar-nos a comprendre i a conèixer perquè la nostra cultura, avui dia, és com és, ja que som hereus i hereves de la romanització.***

